

Empowered lives.
Resilient nations.

GIẢM NGHÈO TẠI VIỆT NAM

Việt Nam đã đạt được nhiều thành tựu ấn tượng trong giảm nghèo ở cấp quốc gia. Tỷ lệ nghèo giảm từ 58,1% năm 1992 xuống còn 17,2% năm 2012, giúp khoảng 30 triệu người thoát nghèo.

Những thách thức mới trong giảm nghèo

Tuy đã có bước đi ấn tượng tại cấp quốc gia, tỷ lệ nghèo kinh niên vẫn rất cao tại các cộng đồng dân tộc thiểu số (DTTS) và nhóm người cao tuổi, trẻ em suy dinh dưỡng và người di cư không đăng ký. Tình trạng dễ bị tổn thương do nguy cơ tái nghèo nghiêm trọng hơn do tỷ lệ nghèo cùng cực giảm. Cận nghèo đang là một hiện tượng đáng chú ý trong xã hội và một bộ phận đông dân số đang ở ngay trên ngưỡng nghèo – có nguy cơ chịu các cú sốc về khí hậu và kinh tế. Với những thay đổi trong cấu trúc và phân bố dân cư tại Việt Nam, thực trạng nghèo đa chiều đã nổi lên và phản ánh rõ nét hơn những thách thức phức tạp mà các nhà hoạch định chính sách phải đối diện.

Nghèo, bao gồm nghèo cùng cực, vẫn là một hiện tượng phổ biến trong các nhóm và các vùng dân tộc thiểu số. Chỉ chiếm 15% dân số nhưng người DTTS chiếm hơn 50% tổng số người nghèo. Nghèo

NHỮNG CON SỐ NỔI BẬT

Tỷ lệ nghèo cùng cực trên 17% năm 2012 (theo số liệu Điều tra mức sống hộ gia đình 2012, Ngân hàng Thế giới - Tổng Cục Thống kê).

Hệ số Gini (2010): chi tiêu 35,6; thu nhập 43,0. Tỷ lệ nghèo cùng cực DTTS là 59% năm 2012, nhưng tỷ lệ này ở một số nhóm dân tộc cao tới 90%.

Khoảng 1% GDP dành cho các chính sách, chương trình giảm nghèo và 2% GDP dành cho phát triển kinh tế - xã hội và cơ sở hạ tầng tại những vùng nghèo nhất.

thu nhập có tỷ lệ cao trong các nhóm DTTS, đồng thời ở các chiều giáo dục, y tế, nước sạch, vệ sinh và nhà ở, các nhóm này cũng tụt hậu so với mức trung bình của quốc gia.

Các hình thái nghèo đô thị mới đã nổi lên trong đối tượng dân di cư và lao động khu vực phi chính thức, đây là kết quả của quá trình đô thị hóa và thay đổi

nhANH chóng về mặt xã hội. Suy giảm tăng trưởng kinh tế và bất ổn kinh tế vĩ mô từ năm 2008 làm những áp lực đó tăng lên đáng kể. Những nhóm người này chưa tiếp cận được các dịch vụ an sinh xã hội và các dịch vụ xã hội khác mà thường chỉ những người có đăng ký thường trú mới được hỗ trợ.

Biến đổi khí hậu tác động xấu tới cuộc sống của các hộ gia đình về nhiều mặt, đặc biệt là các đối tượng dễ tổn thương nhất, đe dọa đảo ngược những tiến bộ mà Việt Nam đã đạt được

Khuyến nghị của LHQ

Để có thể giúp các đối tượng nghèo nhất, khó với tới nhất này thoát nghèo, cần có những phương pháp tiếp cận mới. Điều này đòi hỏi chúng ta phải thay đổi tư duy về nghèo, đặt nghèo kinh niên làm trọng tâm tác động trong các chính sách giảm nghèo.

Các chương trình giảm nghèo cho DTTS cần được xây dựng trên những bằng chứng mang tính tổng thể tại cấp cơ sở và phân tích các nút thắt quan trọng mà chúng ta đang phải đối mặt. Theo Báo cáo Phân tích Thực trạng Nghèo DTTS (tháng 5/2014), các nút thắt này bao gồm chất lượng các dịch vụ công cơ bản, khả năng tiếp cận và sử dụng các dịch vụ do các cán bộ chuyên môn là người DTTS cung cấp, chính sách hỗ trợ phù hợp với nhu cầu cộng đồng, và tính hiệu quả của các giải pháp an sinh xã hội. Quá trình cung cấp dịch vụ cũng đòi hỏi sự hiểu biết toàn diện hơn về bối cảnh và đặc điểm văn hoá tại các địa bàn sẽ thực hiện chương trình.

Trao quyền cho địa phương và tập trung hơn vào nhu cầu và giải pháp của địa phương là chìa khóa để thoát nghèo. Để người nghèo lên tiếng, trao quyền cho họ tìm ra giải pháp và hỗ trợ họ lập kế hoạch/ giám sát có sự tham gia là yếu tố quan trọng để đạt được mục tiêu giảm nghèo bền vững.

Các chương trình sinh kế toàn diện có thể được giới thiệu để giảm sự phân tán các sáng kiến giảm nghèo, tập trung các chương trình và dịch vụ hỗ trợ lại với nhau. Một ví dụ về phương pháp tiếp cận thống nhất này là ngân sách được tổng hợp thông qua việc sử dụng hỗ trợ trọn gói từ các quỹ phát triển cộng đồng. Các cộng đồng có thể tự quản lý các chương trình phát triển địa phương thông qua lập kế hoạch và thực hiện có sự tham gia, người nghèo chính là đối tượng trực tiếp hưởng lợi. Việc nhân rộng phương pháp phát triển cộng đồng dựa trên nguyên tắc trao quyền sẽ giúp các cộng đồng nghèo kinh niên thoát nghèo bền vững và làm chủ quá trình phát triển của chính mình.

Để biết thêm thông tin, vui lòng liên hệ:

Võ Hoàng Nga
Phòng Tăng trưởng Bao trùm và Bền vững - UNDP
Email: vo.hoang.nga@undp.org
ĐT: 84-3-9421495 máy lẻ.212

Ảnh: UNDP Viet Nam/ Shutterstock

CHƯƠNG TRÌNH PHÁT TRIỂN LIÊN HỢP QUỐC

Đc: 25 - 29, Phan Bội Châu, Hoàn Kiếm, Hà Nội | Tel: +84 4 39421495 | Fax: +84 4 3942 2267
Email: registry.vn@undp.org | Web: www.vn.undp.org | Facebook: www.facebook.com/undpvietnam
Twitter: https://twitter.com/UNDPVietNam | Youtube: www.youtube.com/UNDP Viet Nam